

LLIBRES REBUTS

AGUILÓ ADROVER, Cosme / ADROVER VICENS, Sebastià A. (2021): *Aïr! Versos de l'antigor. Cançons llombarderes recopilades per Mn. Clar*. Mallorca: El Gall, 243 p.

Recull de cançons populars, el primer —conegut— de les Balears, duit a terme per Mn. Clar i Vila, que comprèn unes 600 unitats, de temàtica diversa (amoroses, endevinalles, travallengües...), defugint el tema eròtic. La recollida es va fer entre el 1880 i el 1922. L'edició ha corregut a càrrec de dos santanyiners: Sebastià Adrover, llicenciat en Filologia Anglesa, mestre, escriptor, familiaritzat amb l'arxivística i que ja havia publicat la correspondència de Mn. Clar amb Mn. Alcover; i Cosme Aguiló, estudiós de la toponímia i dialectologia balear, autor amb A. Mestre, d'un excel·lent *Atlas ornitoniàmic de les Balears* (2017). L'obra s'enceta amb una introducció on es parla de les característiques del manuscrit, el contingut de les cançons i un complet i detallat estudi lingüístic. El cos del llibre comprèn la transcripció de les cançons, que es fa a dues columnes, la primera, normalitzada i la segona en transcripció fidel del text, fragments del qual són reproduïts en facsímil; una o més cançons són objecte de comentari d'elements que completa l'estudi introductori: s'expliciten pronúncies que no corresponen a la grafia normativa (*ensaimada* i no *ensaïmada*), arcaïsmes (*sòl* 'el terra', *escaravat*), mots en retirada (*rallar* 'parlar'), alguns considerats només principatins (*llevar-se* 'aixecar-se del llit'), fases evolutives (*covalcar*, antecessora de *colcar*), ultracorreccions (*alcasió* < *aucasió* < *ocasió*), alguns castellanismes arrelats (*adiós*, *bones tardes*), fraseologismes poc coneguts (*beure a moltes basses*), etc., a voltes amb cronologia insular corroborada per la *Scripta mallorquina*, de Veny-Massip (2013). S'assenyalen, d'una manera exhaustiva, variants recollides en altres aplecs (Lladó Ferragut 1959, Moll 1934, Veny 2007) i, menys sistemàticament, en els de Ginard Bauçà (1966-1975) i Gili i Ferrer (1994-1997). Una mostra de l'ingrés de les cançons en la cultura popular anònima de l'illa; només en un cas apareix una cançó d'autor conegut. Il·lustren referents del text imatges diverses de cultura popular (filosa, barcella, falç, manegots, trompeta de saig, en Jordà 'tipus de nigul', etc.). En suma, una contribució molt valuosa al cançoner popular mallorquí, que enriqueix el seu patrimoni i s'amplia amb un engrescador estudi lingüístic. [Nota del C. de R.]

AJUNTAMENT DE CAMPOS (2020): *Llengua amb tàperes, 365 mots i expressions del nostre parlar*, pròleg de Joan Veny i Clar. Campos: Ajuntament de Campos, 31 p.

Un equip de joves inquiets per la llengua pròpia, pilotat per Joan Ignasi Servera, conscient del fet que en dues generacions han passat a l'oblit un bon nombre de mots i expressions a causa de la facilitat de comunicacions i de la constant interacció amb altres llengües, ha tingut la iniciativa de recollir en un llibret 365 unitats lingüístiques, una per cada dia, que han estat substituïdes per unes altres. Es presenten per ordre alfabètic en forma normativa (*agranar*), seguida de la col·loquial en transcripció fonètica

([gənn'ə]), amb eventuais aclariments, seguides de la definició i finalment de l'etimologia, molt simplificada. En la llista es troben mots generals, comuns a tot el domini lingüístic (*retranques*, *rebombori*), o restringits a l'àrea mallorquina (*xoquí*), que poden oferir variants formals (*revull* 'reüll'), haver adquirit una nova accepció (*retgirar* 'espantar'), sense excloure referents obsolets (*pallàs*) o propis (*rebostejar*, *engirgolar*). L'obreta va anar acompanyada d'un acte de presentació consistent en una gimcana amb entrega d'un exemplar als guanyadors i repartiment de bosses, banderoles i samarretes amb la inscripció d'una de les paraules analitzades. Excel·lent iniciativa de la joventut campanera a favor de la recuperació del nostre lèxic i del foment de l'ús de la nostra llengua. [Nota del C. de R.]

ARNAU I SEGARRA, Pilar (2020): *Aina Moll i Marquès. Filòloga pionera i activista compromesa amb la normalització de la llengua catalana*. Palma: Ajuntament de Palma, 111 p.

ARNAU, Pilar (text) / VINYES, Margalida (il·lustracions) (2020): *Aina Moll, la gran defensora de la nostra llengua*. Palma: Ajuntament de Palma. 24 p.

Pilar Arnau traça en aquesta biografia una «visió —com diu Isidor Marí al pròleg— a la vegada molt general, molt detallada i molt humana de la vida i obra d'Aina Moll», basada en una minuciosa documentació, escrita i oral, amb correspondència sovint inèdita, que posa en relleu, amb estil amè, la vida i les nombroses activitats desenvolupades per Aina Moll com a activista i defensora de la llengua, com a docent i com a investigadora. Un apropament divulgatiu que s'ocupa del seu naixement, la participació en l'escoltisme mallorquí, la influència del seu pare, Francesc de B. Moll, la formació universitària, les estades d'ampliació d'estudis a l'estranger, la col·laboració amb el seu pare al *Diccionari català-valencià-balear*, i amb Sanchis Guarner, a l'*Atlas Lingüístic de la Península Ibèrica*, les enquestes a Eivissa per a la frustrada tesi doctoral, les brillants oposicions a càtedra de Francès d'Institut (serà autora de textos escolars de gran acceptació), l'organització del XVI Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques, la tasca d'editora, l'entrada a l'IEC com a membre numerària, el treball ingent com a Directora General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, o la participació en la campanya de Normalització Lingüística, entre moltes altres activitats. Una vida al servei de la llengua, que, d'altra banda, s'expressa en to divulgatiu en un còmic, amb text de Pilar Arnau i il·lustracions de Margalida Vinyes, que farà les delícies de grans i petits. [Nota del C. de R.]

BARBERÀ, Joan (ed.) (2020): *Robatoris i vandalisme a la Ribera del Xúquer durant al segle XVI: edició de dos processos criminals de les localitats de Sueca i Alzira*. Barcelona: Universitat de Barcelona / Ministerio de Ciencia e Innovación / Publicacions de l'Abadia de Montserrat [Col·lecció *Scripta*/11], 119 p.

Edició de dos processos criminals de les poblacions de Sueca (1578) i Alzira (1582), guardats als respectius arxius municipals, sobre el robatori d'arròs a Sueca i sobre les malifetes i accions delictives a Alzira de Pedro de Mur. Els textos, a més de ser documents interessants sobre la vida quotidiana de les dues localitats, reflecteix, per les declaracions directes dels denunciants i testimonis, les característiques del valencià col·loquial de la setzena centúria. Així, afloren variants fonètiques (*dimats*), valencianismes (*fahena*, *a soles*), arcaïsmes (*tantost*), aragonesismes (*cano* 'canal'), mots no documentats fins ara (*macerol* 'casa de camp petita'), o es manifesta la vigència de l'apitxament (*chatsia* 'jatsia'), el polimorfisme de *veu/vegué*, el predomini de *dos* sobre *dues*, etc. Els textos es completen amb una introducció, una anàlisi lingüística i un glossari lèxic i onomàstic. [Nota del C. de R.]

BACARDÍ, Montserrat / FOGUET, Francesc (ed.) (2018): *Constellació tasiana: contextos i relacions*. Barcelona: Societat Catalana de Llengua i Literatura, Institut d'Estudis Catalans, 220 p.

Aquest volum aplega i amplia les ponències presentades al II Seminari Rafael Tasis (Institut d'Estudis Catalans, 9 de març de 2018), i representa una continuació del volum *Rafael Tasis (1906-1966), cinquanta anys després* (2016), que aplegava les del I Seminari. En aquest cas, les aportacions s'endinsen en el context polític, cultural i literari en què Tasis va escriure la seva obra, en les relacions que va mantenir i en alguns coetanis afins. Carles Santacana ofereix un panorama de «Cultura i política a Catalunya (1920-1960). Entre el somni de la construcció i la realitat de la destrucció»; Josep Camps s'ocupa de la «Situació de Rafael Tasis en la literatura catalana del segle xx»; Jordi Malé reconstrueix «El cànon poètic català del primer terç del segle xx. La proposta de Rafael Tasis»; Montserrat Corretger ressegueix «L'amistat de dos crítics entre la República i el Franquisme: Rafael Tasis i Domènec Guansé»; Jaume Ferrer relaciona «Rafael Tasis i Josep Maria Poble: (re)construir el país des de la literatura i el compromís polític»; Francesc Foguet tracta de «Rafael Tasis, crític i confident literaris d'Odó Hurtado»; Josep Ferrer i Joan Pujades mostren «La relació epistolar de Vicenç Riera Llorca amb Rafael Tasis»; i Jordi Manent posa de costat «Rafael Tasis i Albert Manent, dues generacions amb semblances: tastaolletes, activistes i homes pont de l'exili». El volum es tanca amb un apèndix que conté la «Bibliografia de Rafael Tasis i Marca», elaborada per Jordi Manent. [Nota del C. de R.]

BELLMUNT SERRANO, Manel / MAHIQUES CLIMENT, Joan (ed.) (2020): *Literature, Science & Religion. Textual Transmission and Translation in Medieval and Early Modern Europe*. Kassel: Edition Reichenberger, 466 p.

Un extens prefaci (p. ix-xxiii) dels editors Manel Bellmunt i Joan Mahiques, escrit en anglès (*Preface*), anuncia les vint-i-cinc contribucions d'aquesta obra coral, de les quals, de fet, només set s'han redactat en la llengua del títol i del prefaci (la resta, en català i en castellà). El criteri alfabètic de cognoms dels autors determina l'ordre de les diferents contribucions, des de la primera (Manel Bellmunt Serrano, «Turgenev's "Hamlet of Shigrovsky District": Rewriting the Shakespearean Classic») fins a la darrena (Andrea Zinato, «La *traditio Senecae* en la obra de Fernán Pérez de Guzmán»). El conjunt de l'obra integra un mosaic plural sobre aspectes relacionats amb el títol, ben descriptiu. [Nota del C. de R.]

CURBET HEREU, Jordi (transcriptor) (2020): *Xaconín: diari de guerra d'un soldat reialista d'Albinyana (1822-1823)*. Barcelona: Ajuntament d'Albinyana / Institut d'Estudis Penedesencs / Universitat de Barcelona / Ministerio de Economía y Competitividad / Publicacions de l'Abadia de Montserrat [Col·lecció Scripta/10], 112 p.

La primera part del llibre conté una narració de les peripècies viscudes en el tram final de la guerra reialista per Josep Nin, *Xaconín*. Relata el setge liberal de la Seu d'Urgell i la fugida de les tropes absolutistes cap a França. La segona part és un recull de cançons populars que manifesten l'animadversió contra els liberals. El manuscrit es va trobar durant la reforma de la teulada d'una casa d'Albinyana, Perucho el va donar a conèixer i va introduir la figura del protagonista en una de les seves creacions. L'Institut d'Estudis Penedesencs en va fer una primera edició (1993) que ara, novament transcrit, es reedita amb notes a peu de pàgina, un índex toponomàstic i un glossari, precedits d'estudis de Joan Perucho, Julià Guillamon, Ramon Arnabat, Joan Anton Ventura i Ramon Marrugat. Els dialectòlegs hi trobaran fenòmens interessants, com el canvi de conjugació en *deixint* 'deixant', l'alternança *meytat/mitat*, les variants *naltres*, *valtros*, *resabí* 'recebí, vaig sortir a rebre', l'auxiliar *vas* com a primera persona (*vas veure* 'vaig veure') o el significat de *prest* 'de seguida', anterior al de 'prompte'. El llibre forma

part de la «Collecció Scripta», de textos breus d'interès lingüístic, especialment dialectal; ja n'han aparegut onze, dirigits per J. Veny, Àngels Massip o X. Luna-Batlle. [Nota del C. de R.]

LLEONARD MUNTANER, EDITOR (2020): *Catàleg 25 anys (1994-2019)* Palma: Lleonard Muntaner, editor, 234 p.

Lleonard Muntaner és un apassionat dels llibres. Antic professor de la Universitat de les Illes Balears, historiador, llibreter antiquari, després d'un pas per les editorials insulars El Drac i El Tall, va fundar l'editorial Lleonard Muntaner (1994), de la qual ara ha celebrat els 25 anys amb la publicació d'un *Catàleg* de més de mil cinc-cents llibres, que donen una idea de la trepidant activitat que ha desenvolupat durant aquest temps. Dedicat primer a publicacions relatives a les ciències socials i a temes baleàrics, va ampliar la temàtica a la literatura, l'assaig, les traduccions, que ha estès a tot el territori lingüístic. El conjunt d'obres comprèn diverses seccions (col·leccions de ciències socials, de literatura, i de caràcter divers; obres completes i «Objeto perdido»), amb continguts varis que van de la història a la prehistòria, de la música a la filosofia, d'autors estrangers als insulars, del dret a la religiositat, de la gastronomia al turisme rural, amb especial atenció a la literatura i la lingüística, representades per autors com Josep Massot, Damià Pons, Joaquim Molas, Joan Mas, Carles Miralles, Cosme Aguiló, Gabriel Bibiloni, Joan Veny, etc., sense que faltin les obres d'autors consagrats (Miquel dels S. Oliver, Costa i Llobera). Les seccions estan subdividides amb títols originals (Traus, Antificcio, Aliorna, Bocabadada, etc.) i cada obra, a més de la referència bibliogràfica, porta reproduïda la coberta i, en algun cas, un comentari. Cal felicitar Lleonard Muntaner i el seu equip per aquesta dedicació tenaç i fructífera al coneixement de la nostra història, les nostres lletres, la nostra cultura, la nostra llengua, sacrificant a voltes el rèdit a la difusió d'obres de consum públic limitat. [Nota del C. de R.]

MASSOT I MUNTANER, Josep (ed.) (2020): *Antoni M. Badia i Margarit, un home al servei de la llengua*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 149 p.

Reproducció de dos capítols importants de *Ciència i passió dins la cultura catalana*, és a dir, «Ciència i passió dins la lingüística catalana» i «Presentació de la cultura catalana moderna», que van precedits d'un valuós pròleg de Massot que explica la vida i activitats de Badia a favor de la llengua i la cultura pròpies: formació a Coïmbra i Zuric; III Congrés Internacional de Toponímia i Antroponímia (Brussel·les, 1949); VIIè Congrés Internacional de Lingüística Romànica (1953); relacions internacionals; professor visitant a Heidelberg, Munich, Georgetown University, Universitat de Wisconsin (Madison), Sorbona; obertura de la recerca cap a l'estructuralisme i la sociolingüística; fundació del Centre d'Études Catalanes (1977); creació de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (1973; reunions prèvies d'Estrasburg i Amsterdam); relació amb l'Anglo-Catalan Society, la North American Catalan Society i la Deutsch-Katalanische Gesellschaft (després Deutscher Katalanistenverband); Congrés de Cultura Catalana (1977); promoció de l'*Atles Lingüístic del Domini Català*; intervenció en el Programa PATROM (Patronymica Romanica); Rectorat de la Universitat de Barcelona; nombrosos premis, distincions i misceclànies. Una bibliografia selectiva corona aquest llibre dedicat a «una de les figures més destacades i més estimades del país». [Nota del C. de R.]

MOLINS, Manuel (2020): *Teatre complet 2*. València: Institució Alfons el Magnànim. Centre Valencià d'Estudis i d'Investigació, 1277 p.

Aquest segon volum de la producció teatral de l'escriptor valencià Manuel Molins s'afegeix al primer, del 2019, dins la col·lecció «Teatre» de la Institució Alfons el Magnànim; dos gruixuts volums de

més de 1.200 pàgines cadascun. A diferència del primer, aquest segon volum no conté cap introducció i aplega quaranta-tres peces dramàtiques, dividides en quatre seccions o sèries: «Trilogia d'exilis», formada per tres obres amb referències a escriptors i filòsofs; «Mirades sobre Shakespeare», amb quatre peces que remeten a obres del dramaturg elisabetià; «Llums i ombres valencianes», formada per tretze textos amb referents valencians; i «Peces curtes», integrada per vint-i-tres obres breus, d'una extensió entre sis i vint-i-vuit pàgines. El mateix autor ha tingut cura de la publicació, i ha inclòs alguns pròlegs o notes prèvies a algunes de les obres, com també altres textos en forma d'epíleg i fins alguna bibliografia, a més de diverses notes a peu de pàgina en què indica on s'havia publicat alguna obra o quan es va representar. El llibre està pulcrament editat i, malgrat el seu gruix, resulta manejable. Cal confiar i desitjar que aquest no sigui el darrer volum d'aquest interessant i prolífic dramaturg en llengua catalana. [Nota del C. de R.]

PÀMIES, Víctor / MARÍ, Isidor (2021): *El refranyer eivissenc d'Antoni Juan Bonet*. Eivissa: Institut d'Estudis Eivissencs, 181 p.

Víctor Pàmies, especialista en paremiologia, i Isidor Marí, professor universitari, membre de l'Institut d'Estudis Catalans, publiquen «el recull més extens de refranys eivissencs», format per més de 800 unitats que havien estat recollides a la revista *Ibiza*, entre 1944 i 1957, amb els títols de *Refranero ibicenno* i *Refranes mariners*, per Antoni Juan Bonet (1864-1951), del qual es proporciona nova informació (republicà que impartia classes nocturnes gratuïtes a gent sense mitjans econòmics). Els refranys es classifiquen per un criteri temàtic, d'acord amb el context pragmàtic («Sobre l'aspecte personal», «Sobre consideracions d'experiència», «Sobre creences religioses», etc.), es presenten segons l'orde alfabètic d'aquest i se n'explica el significat. L'edició respecta particularitats dialectals (iodització, formes pròpies com *pigar, vesí*). Una introducció afluïdeix a fonts paremiològiques (àrabs, gregues, llatines) i la presència d'algunes unitats al diccionari Alcover-Moll. El llibre, aparegut arran del cinquantenari de la represa de l'Institut d'Estudis Eivissencs, és una valuosa aportació a la paremiologia catalana. [Nota del C. de R.]

REUMUTH, Wolfgang (2020): *Übungsbuch zur portugiesischen Grammatik: Europäisches und brasilianisches Portugiesisch. Mit einem Schlüssel zu den Übungen*. Wiesloch: Gottfried Egert Verlag, 206 p.

Aquest llibre d'exercicis de gramàtica portuguesa completa la *Praktische Grammatik der portugiesischen Sprache* de Wolfgang Reumuth i Otto Winkelmann publicada el 2013 a la mateixa editorial. A excepció del prefaci (*Vorwort*, p. V), que explicita el caràcter complementari de l'obra respecte de l'esmentada gramàtica pràctica i destaca l'atenció dispensada tant al portuguès europeu com al brasiler, la resta ofereix sense més acompanyament explicatiu una successió de propostes d'exercicis, en 28 capítols que s'anuncien al principi (p. VI) i ocupen la major part del llibre (p. 1-157). Finalment, sota l'epígraf en portuguès de *Chave* ['Clau'] (p. 158), s'ofereixen les solucions (*Lösungen*) als exercicis dels 28 capítols previs (p. 158-206). En conjunt, aquest llibre de caràcter pràctic constitueix un testimoni de l'interès que suscita en l'àmbit germànic una llengua romànica de la rellevància del portuguès. [Nota del C. de R.]

RIUDAVETS, Francesc (2019): *Espigolant (Una aproximació al lèxic de Menorca no recollit al Diccionari Alcover-Moll)*, 2^a ed., pròleg de Joan F. Lòpez Casanovas. Ciutadella: Institut Menorquí d'Estudis, 289 p.

El *Diccionari català-valencià-balear (DCVB)*, d'Alcover i Moll, és un inventari de la lexicografia de la llengua catalana «en totes les seves formes literàries i dialectals», però és evident que el determi-

nant «totes» no es pot interpretar literalment, car tot diccionari no arriba mai a l'exhaustivitat, tant en la dimensió de la llengua antiga com en la diatòpica. I efectivament, posteriorment a la publicació del *DCVB* han anat apareixent complements diversos a aquesta magna arplega, especialment referents als dialectalismes; per ex. l'*Aportació pitiüsa al Diccionari català-valencià-balear*, d'Enric Ribas (Eivissa, Institut d'Estudis Eivissencs, 1991). Francesc Riudavets Cavaller, maonès arrelat a Ciutadella, «que fa d'estucador per tradició familiar», poeta, enamorat de les paraules des de la seva infància, ha arplegat un munt de mots i locucions pròpies menorquines que havien passat per malla al *DCVB*. Un recull riquíssim que eixampla generosament el patrimoni lexicogràfic de la llengua parlada a Menorca, «lèxic que, com espigues, mestre Moll va deixar entre el rostoll». El lector hi trobarà mots desconeguts (*eixixillat* 'orgullós'), variants fonètiques (*ancuniós* 'anguniós') o semàntiques (*grosser* 'més gros o alt que l'habitual'), deverbals (arranjo 'arranjament'), llatínismes (*cuntibus* 'cumquibus', *dalt nobis* 'molt amunt'), qualche italianisme (*sucre floreti*), algun francesisme (*erx* <-fr. *herse*), probables nous anglicismes (*píquel* 'taperot'), mots expressius (*parabaves* 'bata dels allots'), nous substituïts d'un castellà completen el recull (*tenir la cara com un ple de lluna* 'tenir-la rodona', *fer xec-xec* 'ploviscar', etc.). Vet aquí una copiosa i útil aportació dialectal a l'excel·lent Diccionari Alcover-Moll. [Nota del C. de R.]

SAUMELL I OLIVELLA, Eva (2020): *Cuina, teatre i modernitat. Barcelona, 1888-1918*. Tarragona: Publicacions Universitat Rovira i Virgili, 302 p.

En aquest documentat estudi es posa en relació, dins d'un període que s'estén des dels anys 80 del XIX fins al 1919, la literatura dramàtica i la transformació dels costums alimentaris a Barcelona. Una relació d'aquesta mena propicia el desplegament d'un ric anecdotari, però l'autora no perd mai de vista el seu objectiu major, que és el de mostrar, a través d'ella, el procés de modernització de la ciutat. El seu assaig invoca, així, la dimensió d'estudi cultural dels escrits de tema gastronòmic d'autors com Josep Pla, Néstor Luján o Manuel Vázquez Montalbán —per citar només els de la tradició autòctona— i assenyala com a model metodològic, valuós pels seus nous enfocaments, l'obra d'Athéna-Hélène Stourna, *La cuisine à la scène. Boire et manger au théâtre du xxe siècle* (2011). Una molt extensa navegació per publicacions periòdiques i textos teatrals (d'autors com Frederic Soler —Pitarra—, Emili Vilanova, Juli Vallmitjana o Santiago Rusiñol), així com la substància sociològica i cultural que extreu del seu tema, concedeixen a aquest llibre un lloc singular dins els estudis que s'ocupen del període esmentat. [Nota del C. de R.]

VALRIU, Caterina (2019): *L'home de les paraules*, il·lustrat per Gabriel Lisowski. Palma: Tracalics (Finis Africae), 44 p.

A través de n'Arnau i n'Aina, dos personatges de ficció, espècie de menairons que es fiquen en la vida de Mn. Alcover, Caterina Valriu, professora a la Universitat de les Illes Balears, contacontes que ha popularitzat les *Rondaies d'en Jordi des Racó* amb la gràcia narrativa de l'autor, ha teixit una història dels fets i miracles d'Antoni M. Alcover, des dels noms familiars que rebia (*Toniet, Toniotos, Tuní*), passant pels estudis al Seminari i les cartes d'enyorança adreçades a la seva família, la seva polièdrica activitat (home d'església, arquitecte, lingüista, etc.), les relacions amb figures cimeres de la cultura com Marià Aguiló, Tomàs Fortesa i Costa i Llobera, per arribar a l'eclosió refulgent del Diccionari Alcover-Moll. Coses que sabem a través dels llibres de Moll, Janer Manila o Tomeu Vidal, però que aquí són explicades amb senzillesa, amb un discurs planer, amè, atractiu, amb efluvís literaris, amerat de la gràcia del rondallista, amb esquitxos de la parla col·loquial mallorquina (*mariollos, xoquins, dois*); una obreta divulgativa, bellament il·lustrada per Gabriel Lisowski, destinada als infants, però en la qual els adults trobaran una fruïció indicible. [Nota del C. de R.]